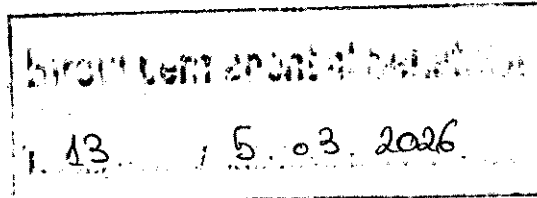

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice*, inițiată de domnul deputat SOS România Pascali Nini-Alexandru (**Bp.623/2025**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea *Ordonanței de urgență a Guvernului nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată cu modificările și completările ulterioare*, în sensul interzicerii folosirii trotinetelor electrice pe drumurile publice de către minorii sub 14 ani și instituirii obligației părinților/tutorilor de a lua măsurile necesare pentru respectarea acestei interdicții și de a supraveghea minorii, precum și introducerea unei noi sancțiuni pentru părinții care permit sau tolerează folosirea trotinetelor electrice pe drumurile publice de către minorii care nu au împlinit 14 ani.

II. Observații

1. Semnalăm faptul că se află în dezbaterile comisiilor de specialitate ale Parlamentului și alte demersuri similare, ce vizează circulația trotinetelor electrice pe drumurile publice, respectiv:

- *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice (L503/2025)* – respinsă de Senat în data 22.12.2025;

- *proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice (Pl-x 526/2019)*, Guvernul a aprobat un punct de vedere nefavorabil;

- *proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2020 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice (Pl-x 159/2020)*,

Potrivit principiilor fundamentale ale tehnicii legislative, legislația trebuie să fie coerentă, unitară și lipsită de paralelisme. Astfel, *Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, prevede că reglementările trebuie să se integreze organic în sistemul legislativ existent, precum și faptul că se impune evitarea suprapunerilor, contradicțiilor și dublărilor de norme.

În situația în care mai multe inițiative legislative urmăresc aceeași intenție de reglementare, dezbaterile lor separată riscă să genereze soluții legislative divergente, norme concurente sau chiar contradictorii, precum și dificultăți de interpretare și aplicare ulterioară.

Mai mult, dezbaterile concomitente permit adoptarea unei soluții legislative unitare, realizarea unei reglementări clare și previzibile, sporind încrederea destinatarilor în actul normativ, în acord cu cerințele de calitate a legii.

Totodată, *principiul securității juridice*, consacrat atât în jurisprudența Curții Constituționale, cât și în cea a Curții Europene a Drepturilor Omului, impune ca legea să fie clară, previzibilă și accesibilă destinatarilor săi, adoptarea succesivă a mai multor acte normative cu același scop, dar rezultate din inițiative diferite, putând fi de natură a crea incertitudine juridică, dificultăți în identificarea normei aplicabile sau instabilitate legislativă.

2. În ceea ce privește inițiativa legislativă propusă, semnalăm faptul că, potrivit art. 70 alin. (2) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002*, pentru a conduce o bicicletă sau o trotinetă electrică pe drumurile publice, conducătorul acesteia trebuie să aibă vârsta de cel puțin 14 ani.

Așadar, constatăm faptul că legislația în vigoare prevede o limită minimă de vârstă de la care se poate conduce o trotinetă pe drumurile publice, și anume vârsta de 14 ani.

Din punct de vedere al exigențelor de tehnică legislativă și în considerarea prevederilor art. 41 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000*¹, potrivit căroră „*Titlul actului normativ cuprinde denumirea generică a actului, în funcție de categoria sa juridică și de autoritatea emitentă, precum și obiectul reglementării exprimat sintetic*”, considerăm că era necesară formularea titlului, astfel încât acesta să exprime operațiunea juridică promovată, respectiv completarea *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002*, nu și modificarea acesteia.

În plus, semnalăm și o eroare de tehnoredactare prin repetarea în cuprinsul titlului inițiativei legislative a cuvântului „completare” a *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002*.

De asemenea, în ceea ce privește pct. 1 din inițiativa legislativă, norma propusă pentru teza întâi a alin. (2¹) al art. 70 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002*, menționăm că, atât timp cât interdicția vizată este deja reglementată la art. 70 alin. (2), soluția propusă apare ca fiind redundantă, întrucât nu introduce elemente normative noi și nici nu dezvoltă ori detaliază conținutul reglementării existente.

Sub acest aspect, reamintim că, potrivit art. 36 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000*, redactarea textelor normative trebuie să fie concisă și să evite formulările inutile.

Totodată, analizând conținutul propunerii legislative, se poate constata că o serie de soluții preconizate pot pune în discuție afectarea art. 1 alin. (5) din *Constituție*, în componenta sa privind claritatea, precizia și previzibilitatea legii, reprezentând veritabile vicii de neconstituționalitate. Potrivit dispozițiilor art. 8 alin. (4) din *Legea nr. 24/2000*, „*Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce*”. Astfel, cu titlu general, menționăm faptul că mai multe norme cuprinse în prezenta inițiativă legislativă sunt lipsite de claritate și coerență, existând riscul unor disfuncționalități. Spre exemplu sintagmele „*folosirea trotinetelor electrice*” „*prevenirii utilizării trotinetelor electrice*” și „*măsuri necesare*” din cuprinsul normei preconizate la pct. 1, 2 și 3 din inițiativă au caracter echivoc, fiind lipsite de claritate și precizie prin nivelul ridicat de generalitate.

Astfel, în *Decizia nr. 193/2022*, Curtea a reținut că: „*potrivit acestei jurisprudențe, principiul legalității presupune existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor,*

¹ privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

conducând la caracterul de *lex certa* al normei (a se vedea în acest sens, spre exemplu, Decizia nr. 189 din 2 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 5 aprilie 2006, sau Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 15 februarie 2012). Legiuitorului îi revine obligația ca în actul de legiferare, indiferent de domeniul în care își exercită această competență constituțională, să dea dovadă de o atenție sporită în respectarea acestor cerințe, concretizate în claritatea, precizia și predictibilitatea legii (a se vedea Decizia nr. 845 din 18 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 500 din 13 mai 2021, paragraful 92)". În aceeași decizie, Curtea a stabilit că: "...cerința de claritate a legii vizează caracterul neechivoc al obiectului reglementării, cea de precizie se referă la exactitatea soluției legislative alese și a limbajului folosit, în timp ce predictibilitatea/previzibilitatea legii privește scopul și consecințele pe care le antrenează" (Decizia nr. 183 din 2 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 321 din 22 mai 2014, parag. 23).

Totodată, subliniem că ansamblul normativ al art. 70 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002* reglementează conduita privind conducerea unui moped, a unei biciclete sau a unei trotinete electrice, iar nu „folosirea”, „utilizarea” acestora.

3. Cu privire la sancționarea părintelui/tutorei sau a persoanelor care au sub supraveghere un minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani pentru conduita acestuia, precizăm că răspunderea pentru fapta minorului sub 14 ani este deja reglementată în plan civil delictual.

În prezent, în conformitate cu dispozițiile art. 11 alin. (2) din *Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare*, minorul sub 14 ani nu răspunde contravențional, iar răspunderea pentru fapta minorului sau a persoanei care beneficiază de consiliere judiciară sau tutelă specială este consacrată în cuprinsul art. 1372 din *Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

Referitor la textele care prevăd instituirea unor sancțiuni contravenționale, precizăm că reglementarea și aplicarea sancțiunilor contravenționale se realizează cu respectarea unor principii similare celor din materia răspunderii penale, inclusiv principiul *personalității răspunderii*.

Sub acest aspect, precizăm că, potrivit art. 1 din *Ordonanța*

Guvernului nr.2/200, constituie contravenție fapta săvârșită cu vinovăție, prevăzută și sancționată prin lege, ordonanță, hotărâre a Guvernului sau, după caz, prin alte acte normative indicate în mod expres. Deși textul de lege menționat nu stipulează explicit, este consacrat indirect *principiul răspunderii contravenționale personale*, potrivit căruia răspunderea contravențională ce decurge din încălcarea normelor contravenționale revine exclusiv persoanei care a încălcat norma.

În jurisprudența sa², Curtea Constituțională a reținut că, „*sancțiunile contravenționale sunt acele sancțiuni de drept aplicate în limitele prescrise de lege, în mod oportun și proporțional, persoanei care se face vinovată de săvârșirea faptei, orice persoană putând fi sancționată doar o singură dată pentru fapta comisă. Art. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 reglementează sancțiunile specifice dreptului contravențional, sancțiuni ce îi sunt aplicabile subiectului de drept care încalcă norma juridică de drept contravențional printr-o conduită contrară acesteia. Aplicarea sancțiunilor contravenționale, respectiv sancționarea propriu-zisă a subiectului de drept pentru nesocotirea normelor de drept contravențional, se face potrivit unor principii, asemenea sancțiunilor de drept penal, și anume: principiul legalității sancțiunilor contravenționale, principiul stabilirii unor sancțiuni contravenționale compatibile cu concepția moral-juridică a societății, principiul individualizării (personalizării și proporționalității) sancțiunilor contravenționale, principiul personalității sancțiunilor contravenționale și principiul unicității aplicării sancțiunilor contravenționale (ne bis in idem)*”.

Totodată, instanța de contencios constituțional a statuat în mod constant că „*principiul legalității implică o obligație pozitivă a legiuitorului de a reglementa prin texte clare și precise. Orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat (Decizia Curții Constituționale nr. 447/2019, paragraful 23, cu referire la Decizia Curții Constituționale nr. 189 din 2 martie 2006)*”.

Tot în jurisprudența Curții Constituționale a României, s-a afirmat că „*127 Actele normative prin care se stabilesc contravenții trebuie să indice în mod clar și neechivoc obiectul material al acestora în chiar cuprinsul normei legale sau acesta trebuie să poată fi identificat cu*

² Decizia nr. 732 din 20 noiembrie 2018, referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (5), (6) și (7) și art. 34 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor publicată în Monitorul Oficial

ușurință, prin trimiterea la un alt act normativ cu care textul incriminator se află în conexiune, în vederea stabilirii existenței sau inexistenței contravenției. Norma trebuie redactată cu suficientă precizie pentru a permite cetățeanului să își controleze conduita, astfel încât să fie apt să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care ar putea rezulta din săvârșirea unei anumite fapte. Altfel spus, legea trebuie să definească în mod clar contravențiile și sancțiunile aplicabile, fiind necesar ca destinatarul normei să cunoască din însuși textul normei juridice aplicabile care sunt actele, faptele sau omisiunile ce pot angaja răspunderea sa contravențională (...)"

130 Dreptul contravențional, asemenea dreptului penal, are un caracter subsidiar, intervenind doar acolo unde alte mijloace juridice nu sunt suficiente pentru protejarea anumitor valori sociale. În aceste condiții, actele normative cu putere de lege și actele administrative cu caracter normativ prin care se stabilesc și se sancționează contravenții trebuie să întrunească toate condițiile de calitate ale normei: accesibilitate, claritate, precizie și previzibilitate." (Decizia Curții Constituționale nr. 152/2020, paragrafele 127 și 130).

Astfel, în ceea ce privește regimul sancționator propus prin prezentul proiect, apreciem că normele care instituie contravenții nu satisfac condițiile de claritate, precizie, previzibilitate și accesibilitate, impuse de altfel de dispozițiile art. art. 1 alin. (5) din *Constituție* și de art. 8 alin. (4) din *Legea nr. 24/2000*. În acest sens, precizăm că stabilirea faptelor a căror săvârșire constituie contravenții trebuia realizată cu respectarea exigențelor de claritate, iar nu lăsată, în mod arbitrar, la libera apreciere a agentului constator, fără ca legiuitorul să fi stabilit criteriile și condițiile necesare operațiunii de constatare și sancționare a contravențiilor. Totodată, în lipsa unei reprezentări clare a elementelor care constituie contravenția, judecătorul însuși nu dispune de reperele necesare în aplicarea și interpretarea legii, cu prilejul soluționării plângerii îndreptate asupra procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției.

Amintim prevederile art.3 alin. (1) din *Ordonanța Guvernului nr. 2/2001*, potrivit căreia „actele normative prin care se stabilesc contravenții vor cuprinde descrierea faptelor ce constituie contravenții și sancțiunea ce urmează să se aplice pentru fiecare dintre acestea; în cazul sancțiunii cu amendă se vor stabili limita minimă și maximă a acesteia sau, după caz, cote procentuale din anumite valori; se pot stabili și tarife de determinare a despăgubirilor pentru pagubele pricinuite prin

săvârșirea contravențiilor".

Prin urmare, având în vedere dispozițiile constituționale și legale indicate anterior, precum și jurisprudența mai sus menționată, instituirea unei contravenții constând în „*permiterea, tolerarea sau nesupravegherea*” minorului poate fi considerată constituțională numai dacă fapta părintelui este o faptă proprie, distinctă de fapta minorului.

Astfel, se impunea stabilirea în concret a prevederilor din prezenta inițiativă legislativă a căror nerespectare determină sancționarea persoanelor enumerate în cuprinsul normei de la pct. 3 al inițiativei legislative.

În plus, în ceea ce privește pct. 3 din inițiativa legislativă, observăm că se prevede întocmirea procesului-verbal de constatare a contravenției pe numele părintelui, tutorelui ori al persoanei care avea minorul în supraveghere, doar în situația în care prin folosirea trotinetei s-a produs un accident. În aceste condiții, se impunea clarificarea regimului juridic al faptei în ipoteza în care nu se produce un accident, respectiv pe numele cui se întocmește procesul-verbal de constatare a contravenției, pentru a se evita interpretările neunitare.

De asemenea, precizăm că era necesară reglementarea unui termen de intrare în vigoare a dispozițiilor actului normativ, în conformitate cu art. 4 din *Ordonanța Guvernului nr. 2/2001*.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Ilie - Gavril BOLOJAN

**Domnului senator Mircea ABRUDEAN
Președintele Senatului**